

N:o 40.

Ank. till Riksd. kansli den 11 mars 1898, kl. 12,30 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af § 2 mom. 3 och § 11 mom. 1 i lagen den 24 maj 1895 angående skyldighet för kommuner och enskilde att fullgöra requisitioner för krigsmagts behof.

Genom proposition, n:o 42, af den 22 nästlidne januari, hvilken af båda kamrarne blifvit till lagutskottet hänvisad, har Kongl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för nämnda dag, föreslagit Riksdagen att antaga en så lydande

L a g

om ändrad lydelse af § 2 mom. 3 och § 11 mom. 1 i lagen den 24 maj 1895 angående skyldighet för kommuner och enskilde att fullgöra requisitioner för krigsmagts behof.

Härigenom förordnas, att § 2 mom. 3 och § 11 mom. 1 i lagen den 24 maj 1895 angående skyldighet för kommuner och enskilde att fullgöra requisitioner för krigsmagts behof skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 2.

3. Vederbörande kommun ansvarar för utgörande af requisition, som mom. 1 afses, så framt icke requisitionen enligt § 4 mom. 2 ställes

omedelbart till den, som skall densamma fullgöra; och eger kommunen sjelf besluta rörande sättet och ordningen för fördelningen af det requirerade; dock må å landet i de fall, då requisition ej skulle hinna fullgöras å bestämd tid, derest sammanträde af kommunalstämma eller kommunalfullmäktige skulle afvaktas, kommunalnämnden besluta om fördelningen af det requirerade och hvad dermed eger sammanhang.

§ 11.

1. För hvarje landstingsområde äfvensom för stad, som ej i landsting deltagar, skall finnas en kommission, med åliggande att upprätta taxa för requisitioner inom krigsskådeplats och att, då tvist om ersättningens belopp uppstår eller eljest i de fall, om hvilka Konungen jemlikt § 13 meddelar föreskrifter, pröfva och bestämma fordringsbeloppen för inom landstingsområdet eller staden utgjorda requisitioner samt i öfrigt handlägga sådana ärenden, som ega sammanhang med ersättning för utgjorda requisitioner eller för derunder uppkommen skada.

Kommissionen skall bestå af trenne ledamöter, nemligen en ledamot, tillika ordförande, vald af vederbörande landsting eller stadsfullmäktige, en intendenturtjensteman eller officer, utsedd af arméfördelningschefen (militärbefälhafvaren), samt en civil tjänsteman, tillika sekreterare, utsedd af Konungens befallningshafvande. Landsting utser jemväl suppleant för den af landstinget valde ledamoten.

Den ändring, som föreslås i § 2 mom. 3 af requisitionslagen, åsyftar att för vissa fall medgifva åt kommunalnämnd att i fråga om de i paragrafens 1 mom. omförmälda requisitioner besluta rörande sättet och ordningen för fördelning af det requirerade. Anledningen till ändringsförslaget är, enligt hvad som inhemtas af det vid propositionen fogade statsrådsprotokoll, den, att vid utarbetande af förslag till de närmare föreskrifter för verkställigheten af nämnda lag, hvilka det tillkommer Kongl. Maj:t att meddela, uppmärksamheten blifvit fästad derå, att momentets nuvarande lydelse skulle kunna vålla, att en requisition icke hunne utgöras inom rimlig tid. Å landet utöfvas nemligen kommunens beslutanderätt af kommunalstämma eller kommunalfullmäktige, och det kunde således, då stämman eller fullmäktige icke kunna sammanträda utan föregående pålysning i kyrka, inträffa, att, från det requisition ingått till vederbörande kommunala myndighet, ända till sex å sju dagar förflöte, innan stämman eller fullmäktige hunne sammanträda för att besluta om en så

förberedande åtgärd som sättet och ordningen för fördelning af det requirerade.

Mot den föreslagna ändringen i denna del har utskottet icke funnit något att erinra, så mycket mindre som densamma kommer att väsentligt inskränka de fall, då en militär befälhafvare skulle nödgas anlita den honom enligt § 4 mom. 2 i lagen medgifna rätt att ställa requisition omedelbart till den, som skall fullgöra densamma, och ändringen sålunda står i närmaste öfverensstämmelse med den grundsats, hvarpå ifrågavarande stadgande hvilat, eller att afgöranderätten i fråga om fördelningen af det requirerade på de olika kommunalmedlemmarne om möjligt icke bör tillkomma någon utom kommunen stående myndighet.

Deremot kan utskottet ej tillstyrka bifall till Kongl. Maj:ts föreliggande proposition, i hvad densamma afser ändring af § 11 mom. 1 i förberörda lag.

Såsom af statsrådsprotokollet inhemtas, åsyftar sistnämnda ändring att, der uppgjord taxa ej lemnar erforderlig ledning, till vederbörande militäre befälhafvare eller myndighet öfverlemnas att pröfva och bestämma ersättningarna för utgjorda requisitioner utom för de fall, att vederbörande ej åtnöjdes med den militäre befälhafvarens eller myndighetens beslut eller beloppet uppginge till någon större summa, hvarom Kongl. Maj:t funne skäligt meddela närmare bestämmelse.

Utskottet anser först och främst, att något egentligt behof af den ifrågasatta ändringen ej förefinnes, då väl i de flesta fall en requisitions värde skall kunna afgöras efter den af »kommissionen» fastställda taxan och det alltså endast i undantagsfall torde blifva behöfligt att hänskjuta frågan härom till särskild pröfning af kommissionen. Derjemte möter mot den föreslagna ändringen den betänklighet, att staten kunde komma att för en requisition få utgifva allt för hög ersättning, såsom t. ex. för det fall, att den militäre befälhafvaren eller myndigheten ansåge sig, för tvists undvikande, böra godkänna ett ersättningsanspråk, äfven om detta vore oskäligt tilltaget.

På grund af hvad sålunda anförts och då ett afslag å den ifrågasatta förändringen af § 11 §:s 1 mom. medför jemkning i den föreslagna lagens rubrik och ingress, får utskottet hemställa,

att Riksdagen, under förklarande att Kongl. Maj:ts förevarande proposition icke kan i oförändradt skick bifallas, ville, med anledning af propositionen, för sin del antaga följande

L a g

om ändrad lydelse af § 2 mom. 3 i lagen den 24 maj 1895 angående skyldighet för kommuner och enskilde att fullgöra requisitioner för krigsmagtens behof.

Häriigenom förordnas, att § 2 mom. 3 i lagen den 24 maj 1895 angående skyldighet för kommuner och enskilde att fullgöra requisitioner för krigsmagtens behof skall erhålla följande ändrade lydelse:

§ 2.

3. Vederbörande kommun ansvarar för utgörande af requisition, som i mom. 1 afses, så framt icke requisitionen enligt § 4 mom. 2 ställes omedelbart till den, som skall densamma fullgöra; och eger kommunen sjelf besluta rörande sättet och ordningen för fördelningen af det requirerade; dock må å landet i de fall, då requisition ej skulle hinna fullgöras å bestämd tid, derest sammanträde af kommunalstämma eller kommunalfullmäktige skulle afvaktas, kommunalnämnden besluta om fördelningen af det requirerade och hvad dermed eger sammanhang.

Stockholm den 11 mars 1898.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.

Herr *Husberg* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.